Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 793/2025
09.07.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Milene Rašić, predsednika veća, Gordane Kojić, Aleksandra Stepanovića, Tatjane Vuković i Bojane Paunović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Snežanom Lazin, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA, zbog krivičnog dela laka telesna povreda iz člana 122. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Zlatana Kurtovića, podnetom protiv pravnosnažnih rešenja Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine i Osnovnog suda u Novom Pazaru 21Kv.br.102/25 od 17.03.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 09.07.2025. godine, jednoglasno, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE, kao osnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Zlatana Kurtovića, pa se UKIDAJU pravnosnažna rešenja Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine i Osnovnog suda u Novom Pazaru 21Kv.br.102/25 od 17.03.2025. godine i predmet vraća Osnovnom sudu u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e nj e

Rešenjem Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine obavezan je okrivljeni AA da oštećenom BB nadoknadi troškove krivičnog postupka na ime zastupanja od strane punomoćnika - advokata Slavice Jovanović u iznosu od 110.250,00 dinara, a u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti rešenja, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Rešenjem Osnovnog suda u Novom Pazaru 21Kv.br.102/25 od 17.03.2025. godine odbijena je žalba branioca okrivljenog AA - advokata Zlatana Kurtovića, koja je izjavljena protiv rešenja Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih rešenja zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljenog AA - advokat Zlatan Kurtović, zbog povrede zakona iz člana 441. stav 4. ZKP u vezi člana 261. stav 2. tačka 8) ZKP (pogrešno označeno u zahtevu člana 261. stav 2. tačka 7. ZKP) i člana 262. stav 2. ZKP, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji kao osnovan podneti zahtev, te da na osnovu odredbe člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP ukine pobijana rešenja Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine i Osnovnog suda u Novom Pazaru 21Kv.br.102/25 od 17.03.2025. godine i spise predmeta vrati tom sudu na ponovno odlučivanje.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužilaštvu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažna rešenja protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je, nakon ocene navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Po nalaženju Vrhovnog suda, osnovano branilac okrivljenog AA u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je pobijanim pravnosnažnim rešenjima o troškovima krivičnog postupka Osnovnog suda u Novom Pazaru na štetu okrivljenog učinjena povreda zakona iz člana 441. stav 4. ZKP. Ovo sa razloga jer je, prilikom obračuna i dosuđivanja oštećenom BB troškova postupka koje je imao na ime nagrade za zastupanje od strane izabranog punomoćnika - advokata Slavice Jovanović, Osnovni sud u Novom Pazaru pogrešno u celini primenio Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine) koja je stupila na snagu dana 03.06.2023. godine, umesto da u konkretnom slučaju primeni i Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 121/2012, 99/2020 i 37/2021) koja je bila na snazi u vreme preduzimanja procesnih radnji za koje je oštećenom dosuđena naknada troškova.

Iz spisa predmeta proizilazi da je presudom Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 17.04.2024. godine okrivljeni AA oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog dela laka telesna povreda iz člana 122. stav 2. u vezi stava 1. KZ i izrečena mu je uslovna osuda tako što mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) meseca i određeno je da se ista neće izvršiti ako okrivljeni za vreme proveravanja od 1 (jedne) godine od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo, te je okrivljeni obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka Osnovnom javnom tužilaštvu u Novom Pazaru i Osnovnom sudu u Novom Pazaru, kao i paušal sudu, a u iznosima i u roku kako je to bliže označeno u izreci presude, a okrivljeni je obavezan i da na

osnovu člana 264. stav 1. u vezi člana 262. stav 2. ZKP nadoknadi ostale troškove krivičnog postupka, a o čijoj visini će sud doneti posebno rešenje. Navedena presuda je potvrđena presudom Višeg suda u Novom Pazaru Kž1 126/24 od 27.08.2024. godine. Iz spisa dalje proizilazi da je lično oštećeni BB dana 25.09.2024. godine podneo sudu zahtev za naknadu troškova krivičnog postupka, a u kojem je zahtevao da mu se dosude troškovi koje je imao u toku postupka na ime zastupanja od strane izabranog punomoćnika - advokata Slavice Jovanović i to na ime nagrade advokatu za sastavljanje krivične prijave, prisustvovanje održanim glavnim pretresima i pristup na neodržane glavne pretrese, a u skladu sa važećom Tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata, te da se okrivljeni obaveže da snosi ove troškove. O visini ovih troškova odlučeno je pobijanim prvostepenim rešenjem.

Odlučujući o podnetom zahtevu za naknadu troškova krivičnog postupka Osnovni sud u Novom Pazaru je pobijanim prvostepenim rešenjem obavezao okrivljenog AA da oštećenom BB nadoknadi troškove krivičnog postupka na ime zastupanja od strane punomoćnika - advokata Slavice Jovanović u iznosu od 110.250,00 dinara. Iz obrazloženja prvostepenog rešenja proizilazi da je sud prilikom obračuna i dosuđivanja oštećenom troškova postupka koje je imao na ime nagrade za zastupanje od strane punomoćnika u konkretnom slučaju u celini primenio važeću Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine) koja je stupila na snagu dana 03.06.2023. godine. Drugostepeno veće Osnovnog suda u Novom Pazaru je, odlučujući o žalbi branioca okrivljenog izjavljenoj protiv prvostepenog rešenja, pobijanim drugostepenim rešenjem odbilo žalbu, sa obrazloženjem da je prvostepeni sud pravilno prilikom obračuna i dosuđivanja oštećenom troškova postupka koje je imao na ime nagrade za zastupanje od strane punomoćnika primenio važeću Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad advokata koja je stupila na snagu dana 03.06.2023. godine.

Odredbom člana 261. stav 1. ZKP propisano je da su troškovi krivičnog postupka izdaci učinjeni povodom postupka od njegovog pokretanja do njegovog završetka, dok je odredbom stava 2. tačka 8) istog člana, između ostalog, propisano da troškovi krivičnog postupka obuhvataju nagradu i nužne izdatke punomoćnika oštećenog.

Po nalaženju Vrhovnog suda, važeća Tarifa o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine), koja je stupila na snagu dana 03.06.2023. godine, je u celini primenjiva samo na obračun nagrade za rad advokata i naknade troškova za radnje koje su preduzete i advokatske troškove koji su nastali posle dana 03.06.2023. godine. Naime, važeća Advokatska tarifa se zbog zabrane povratnog dejstva ne može primeniti na radnje odbrane i zastupanja koje su obavljene pre njegog stupanja na snagu, a koje nisu bile tarifirane po ranijoj Advokatskoj tarifi („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 121/2012, 99/2020 i 37/2021) ili nisu tarifirane na isti način ili u istom procentu, kao i na drugačiji obračun naknade troškova nastalih u vreme važenja ranije Advokatske tarife, niti na ranije utvrđene osnovice za obračun nagrade za pojedine postupke, i to bez obzira iako je odluka o obavezi plaćanja troškova krivičnog postupka doneta u vreme njenog važenja.

Imajući u vidu da iz spisa predmeta proizilazi da je protiv okrivljenog AA krivični postupak vođen zbog krivičnog dela laka telesna povreda iz člana 122. stav 2. u vezi stava 1. KZ, a zbog kojeg krivičnog dela je okrivljeni i oglašen krivim pravnosnažnom presudom Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 17.04.2024. godine, te da je za ovo krivično delo propisana kazna zatvora u trajanju do 3 godine, kao i imajući pri tome u vidu da je odredbom Tarifnog broja 1. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 121/2012, 99/2020 i 37/2021), koja je bila na snazi u vreme preduzimanja procesnih radnji za koje je oštećenom dosuđena naknada troškova, propisano da advokatu pripada nagrada u zavisnosti od visine zaprećene kazne za krivično delo i to za zaprećenu kaznu do 3 godine zatvora nagrada od 550 poena, dok je odredbom Tarifnog broja 1. Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine), koja se primenjuje od 03.06.2023. godine, propisano da advokatu pripada nagrada u zavisnosti od visine zaprećene kazne za krivično delo i to za zaprećenu novčanu kaznu i kaznu do 3 godine zatvora nagrada od 600 poena, to je sledstveno navedenom, po oceni Vrhovnog suda, u konkretnom slučaju različito propisana osnovica za obračun nagrade advokatu Tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata koja je važila u vreme preduzimanja procesnih radnji za koje je oštećenom dosuđena naknada troškova, u odnosu na Tarifu koja je na snazi u vreme donošenja odluke o obavezi plaćanja troškova krivičnog postupka u ovoj krivičnopravnoj stvari i donošenja pobijanih rešenja o troškovima.

Dakle, kako je tokom trajanja predmetnog krivičnog postupka došlo do izmene Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata, te kako je Tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata koja se primenjuje od 03.06.2023. godine za predmetno krivično delo predviđena veća osnovica za obračun nagrade

advokatu, pa bi sledstveno tome i način obračuna nagrade advokatu rezultirao većim iznosom visine nagrade od onog koji je predviđen Tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 121/2012, 99/2020 i 37/2021) koja je bila na snazi u vreme preduzimanja procesnih radnji za koje je oštećenom dosuđena naknada troškova, to se sledstveno napred navedenom, a suprotno zaključcima datim u obrazloženjima pobijanih rešenja, Tarifa o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine) koja se primenjuje od 03.06.2023. godine, ne može primeniti na radnje zastupanja oštećenog koje su obavljene pre njenog stupanja na snagu, s obzirom na ranije utvrđenu osnovicu za obračun nagrade advokatu, pa se stoga, po oceni Vrhovnog suda, obračunavanje visine troškova krivičnog postupka na ime nagrade za rad advokata, u konkretnom slučaju nagrade za rad izabranog punomoćnika oštećenog, kao i njihovo dosuđivanje, vrši primenom odredbi Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata koja je bila na snazi u momentu kada su preduzete procesne radnje za koje je oštećenom dosuđena naknada troškova.

Kako je, dakle, pobijanim pravnosnažnim rešenjima učinjena povreda zakona iz člana 441. stav 4. ZKP, a na šta se osnovano ukazuje u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Zlatana Kurtovića, to je Vrhovni sud usvojio kao osnovan zahtev i na osnovu odredbe člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP ukinuo pobijana pravnosnažna rešenja Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 10.10.2024. godine i Osnovnog suda u Novom Pazaru 1Kv.br.102/25 od 17.03.2025. godine, te spise predmeta vratio Osnovnom sudu u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu na ponovno odlučivanje u smislu razloga iznetih u ovoj presudi. Sud će u ponovnom postupku imati u vidu primedbe iz ove presude, te će postupiti po istima i otkloniti povredu zakona na koju mu je ukazano i s tim u vezi utvrditi visinu nagrade punomoćnika oštećenog u ovom krivičnom postupku, a u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku i Tarife o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 121/2012, 99/2020 i 37/2021), a imajući pri tome u vidu i da načelo pravne sigurnosti proisteklo iz ustaljene sudske prakse opravdava da se prilikom donošenja odluke o troškovima postupka nakon dana 03.06.2023. godine, a što je ovde slučaj, Tarifa o nagradama i naknadama troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 43/2023 od 26.05.2023. godine), koja je stupila na snagu dana 03.06.2023. godine i koja je važila u vreme donošenja odluke kojom je rešeno o obavezi plaćanja troškova krivičnog postupka u ovoj krivičnopravnoj stvari (presuda Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15K.br.525/23 od 17.04.2024. godine koja je postala pravnosnažna dana 27.08.2024. godine), primenjuje u pogledu obračuna visine nagrade za rad advokata na osnovu izmenjene vrednosti jednog poena, bez obzira na to što su radnje zastupanja od strane advokata preduzete pre tog datuma, nakon čega će sud biti u mogućnosti da donese pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i argumentovane razloge.

Zapisničar-savetnik

Snežana Lazin , s.r.

Predsednik veća-sudija

Milena Rašić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković